

OPF in gesprek met senioren over wonen en zorg

Wij praten mét senioren in plaats van óver hen!

OuderenPlatform Oosterhout

Wie zijn we en wat doen we?

Wie zijn we?

In 2006 is op initiatief van diverse ouderenbonden in de gemeente het Ouderenplatform Oosterhout (OPF) opgericht met als doel het behartigen van de belangen van de steeds groter wordende groep ouderen.

Wij zijn de schakel tussen de ouderen in Oosterhout en lokale beleidsmakers zoals gemeente, politieke partijen, instellingen, maatschappelijke organisaties en vrijwilligersclubs, op het gebied van wonen, zorg en welzijn.

Waar staan wij voor?

Wij willen dat de gemeente Oosterhout een actief beleid voert om voor senioren een nog aantrekkelijker gemeente te worden. En, dat daarbij het OPF steeds meer wordt beschouwd als het centraal aanspreekpunt voor ouderenbelangen in de gemeente Oosterhout.

Onze speerpunten voor de komende jaren zijn:

- Voorzieningen voor ouderen moeten voldoende beschikbaar en voor iedereen betaalbaar blijven. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan relevante zorg, maar ook aan sportfaciliteiten en vrij toegankelijke ontmoetingsplekken.
- Er moeten voldoende 0-trede woningen komen, verspreid over de gemeente, zodat ouderen in hun eigen buurt/wijk kunnen blijven wonen.
- Een buurt/wijkgerichte aanpak van sociale structuren, voorzieningen en ondersteuning voor ouderen die vanuit de gemeente zowel maatschappelijk als financieel worden ondersteund.
- De Gemeente is goed bereikbaar voor ouderen; er is één aanspreekpunt (bijvoorbeeld via een centraal ouderenloket) op een goed bereikbare centrale locatie.

Inleiding

Het OPF is uitgenodigd om namens de 13.000 senioren in Oosterhout mee te praten over de invulling van het Volkshuisvestingsprogramma. Om hierop gefundeerd input te leveren hebben we meegekeken/meegelopen in de Regionale Woon-Zorg analyse, en hebben we gesprekken met senioren gevoerd over hun wensen, eisen, en verwachtingen. Daarnaast participeren we in het Debat op de Braak waar dit thema ook onderwerp van gesprek is geweest.

We zijn in gesprek gegaan met senioren over de vraag:

Hoe zou Oosterhout er over 10 jaar uit moeten zien (wonen en zorg), kijkend door de ogen van senioren, en, wat moet er gebeuren om dit te realiseren.

Onze bijdrage is het resultaat van de inbreng van de aangesloten bonden en geconsulteerde burgers.

In deze PPT vind u:

- Algemene en specifieke reactie op de Bouwstenennotitie
- Toekomstbeeld / droom van senioren
- Aandachtspunten vanuit seniorenperspectief

In het vervolg van dit proces willen wij graag in dialoog kijken hoe we gezamenlijke onze doelen kunnen realiseren.

Reacties - algemeen

Algemeen

- We herkennen ons in de uitkomsten van de stakeholdersessies. Echter de vertaling naar het stuk ‘gemixte wijken en (nieuwe) woningbouwconcepten doet geen recht aan de uitkomst in de stakeholdersessies.

  Uit zowel de sessie met inwoners als met zorgpartijen wordt duidelijk dat het accent moet liggen op een wijkgerichte* aanpak waarbij ouderen in hun eigen wijk* kunnen blijven wonen, en, de aanwezigheid van (zorg)voorzieningen en ontmoetingsplekken de pijlers zijn tégen eenzaamheid en de snel stijgende zorgvraag.

  Het anders verwoorden van de uitkomst uit de sessies vertaalt zich dus ook naar een onvolledige/onjuiste opgave en oplossing.
- Het aantal inwonersgroepen met voorrang is zo groot dat ‘gewone’ inwoners nauwelijks aan bod komen. Hoe komen ‘gewone’ inwoners aan een woning? En hoe verhoudt zich dit tot de instroom van buitenaf? Gaan we die bevorderen of juist niet?
- Er wordt vooral ingestoken vanuit huisvesting, de zorgcomponent is ondergesneeuwd terwijl de opgave is om het Volkshuisvestingsprogramma te ontwikkelen in samenhang met het IZA en de WMO.
- De voorgelegde keuzes zijn erg vrijblijvend. Concrete toetsing van de haalbaarheid ontbreekt.

* Omdat wijken grote verschillen in zich hebben kijken wij liever naar buurten in plaats van wijken.

Reacties specifiek

Toekomstbestendige wijken

- ‘wijk’ is niet gedefinieerd. Gaat het hier om bv. Oosterheide of gaat het om buurten als Bloemenbuurt en Schrijversbuurt?
- wat wordt bedoeld met ‘een juiste mix van doelgroepen’? Gaat het hierbij om eenzijdige samenstelling met betrekking tot huur en koop, met betrekking tot sociaal-economische status, om migratie-achtergrond etc.
- eigen woningen van ouderen die bij 'succesvolle' doorstroming vrijkomen zullen in grote meerderheid op of boven de prijs van € 399.000 liggen en dus niet bereikbaar zijn voor veel starters of mensen met een te laag inkomen
- waarom niet stimuleren van tijdelijk verhuur van een kamer via bv. Onder de Pannen?

Betaalbaar bouwen en wonen

- Wat is de haalbaarheid van 3500 nieuwe woningen in 9 jaar gezien procedures, arbeidsmarkt en milieueisen?
- wat is de realiteit van een stichtingskostengrens van € 275.000. Wie subsidieert de grondprijs? En wat wordt de woonkwaliteit op termijn?
- over doorstroming: zie hiervoor.

Ouderen

- clusteren van ouderen betekent zelden dat zij onderling een bijdrage leveren aan (informele) zorg c.q. aan tegengaan van eenzaamheid
- leidt de (beoogde) mindere zorg buiten de clusters tot gedwongen verhuizing en is dat moreel c.q. juridisch aanvaardbaar?
- Buiten beeld blijven zaken als woningaanpassing, WMO, digitalisering, bezorgdiensten e.d.

Voor iedereen een thuis

- vindt 'spikkelen' ook plaats in de duurdere buurten of is dit beperkt tot de sociale huur? En hoe haalbaar is het dan?
- is concentratie van mensen met een beperking afhankelijk van de aard van hun beperking soms niet een betere oplossing?

Toekomstbeeld senioren

Oosterhout is voor senioren een fijne plaats om te wonen. Er zijn passende woningen voor álle senioren door afwisseling in type woningen (hoogbouw <> grondgebonden, eengezinswoningen <> appartementen, geclusterd <> verspreid, …), en hun plek (centrum, verspreid in buurten, buitenaf). Het delen van woningen, en het ontwikkelen van allerlei typen woonvormen wordt vanuit de gemeente gestimuleerd en gefaciliteerd. Oosterhout heeft levendige sociale structuren. Er zijn volop vrij toegankelijke ontmoetingsplekken met ruime openingstijden, en er worden veel activiteiten georganiseerd. Hierdoor voelen alle senioren zich gehoord en gezien en is eenzaamheid geen prominent thema. Dat senioren hieraan zélf een bijdrage leveren is regel in plaats van uitzondering. Hierin worden ook jongeren actief betrokken.

Vanuit welzijn is er aandacht voor veel 'groen' , zowel in het centrum als in de woonomgeving: parken, mooi aangeplante en onderhouden perken, groenstroken en bermen. En inwoners kunnen subsidie krijgen voor het 'vergroenen' van hun straat/buurt.

Het is makkelijk om in de stad te parkeren én voor de deur; senioren zijn immers voor een belangrijke mate afhankelijk van hun auto. Voor diegenen die geen auto hebben rijdt er een gratis buurtbus volgens een frequente dienstregeling (à la metro: constant rondjes rijden) die alle cruciale voorziening makkelijk en snel bereikbaar maakt.

De gemeente is voor senioren goed bereikbaar, zowel fysiek als 'op afstand'. Een 'seniorenloket' voorkomt het van-het-kastje-naar-de-muur gestuurd worden. Daarnaast betrekt zij senioren, maar ook andere inwoners/buurtbewoners actief bij de inrichting van hun buurt. Het burgerberaad is regel en geen uitzondering.

Aandachtspunten/tips/aanbevelingen vanuit seniorenperspectief

Naast het toekomstbeeld zijn er een paar specifieke aandachtspunten die we graag willen meegeven:

De focus moet liggen op het ontwikkelen van **levensbestendige buurten met levensbestendige woonvormen**:

- Aansluiten bij de specifieke problemen en behoeften van elke buurt; niet elke buurt is immers hetzelfde
- De inwoners hierbij betrekken!!! Inzet van het Burgerberaad?
- Sociale structuren activeren door bijvoorbeeld het creëren van voldoende (buurt/wijkgerichte) ontmoetingsplekken/activiteiten die aangeslingerd worden door betaalde professionals en ondersteund worden door vrijwilligers
- Jongeren een actieve rol geven door bv maatschappelijke stages goed te benutten en/of hun praktijkleren te faciliteren

Bouwen/wonen:

- Actief sturen op, maar ook faciliteren van, creatief gebruik van woningen: splitsen, deel-verhuur, erfdeling, ….etc .
- Denken/bouwen vanuit flexibiliteit: woningen makkelijk aan te passen aan veranderende behoeften
- Mix van typen woningen (niet alleen maar hoogbouw)
- Huur- en koopwoningen niet mixen binnen wooncomplexen
- Het beperken van de instroom uit de regio zodat woningen beschikbaar zijn/komen voor ‘eigen’ inwoners

Aandacht voor bereikbaarheid van voorzieningen door:

- Voldoende parkeergelegenheid in de stad maar óók bij woningen/wooncomplexen
- Inrichten (en financieren) van een gratis buurtbus volgens een frequente dienstregeling
- Inrichten van een ouderenloket

In de gesprekken die wij hebben gevoerd zijn veel mooie voorbeelden voorbij gekomen. Wij willen deze graag delen als daar behoefte aan is.